

Priručnik za ponašanje i djelovanje uslijed potresa i požara

PROJEKT: ZAJEDNO ZA PETRINJU

UP.04.2.1.11.0740

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

PRIRUČNIK ZA

Projekt: ZAJEDNO ZA PETRINJU

UP.04.2.1.11.0740

Prijavitelj: HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO "SLAVULJ" PETRINJA

Matije Gupca 2, 44250 Petrinja

E-mail: centar.solidarnosti@gmail.com

www.slavulj.hr

Partner: Ogranak Matice Hrvatske u Petrinji

Ukupna vrijednost projekta: 493.760,00 kuna

Bespovratna sredstva osigurana su iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 419.696,00 kuna
i iz Državnog proračuna u iznosu od 74.064,00 kuna.

Za više informacija o EU fondovima: www.esf.hr i www.strukturifondovi.hr

Autor: Petra Furčić, mag.geogr.

Sadržaj edukativnog materijala isključiva je odgovornost
Hrvatskog pjevačkog društva "Slavulj" Petrinja.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Dobrodošli u priručnik za ponašanje i djelovanje uslijed potresa i požara, koji se razvijao u okviru projekta "Zajedno za Petrinju". Cilj projekta „Zajedno za Petrinju“ je pozitivno utjecati na kvalitetu života, povećati stupanj socijalizacije, integrirati starije osobe u društvo te povećati socijalnu interakciju s osobama različite dobi, zanimanja, djelatnosti i preferencija. Ovim priručnikom želimo pružiti smjernice i informacije kako bismo zajedno unaprijedili sigurnost našeg grada. Potresi i požari su prirodne katastrofe koje mogu imati ozbiljne posljedice na naše živote i imovinu. Stoga je izuzetno važno da znamo kako pravilno reagirati u tim situacijama. Pravilno ponašanje i djelovanje mogu smanjiti rizik od ozljeda, spasiti živote i pomoći nam da se brže oporavimo nakon katastrofe. Kroz ovaj Priručnik pružit ćemo Vam korisne smjernice i upute kako biste bili pripremljeni i znali kako se nositi s potresima i požarima. Edukacija i informiranje su ključni čimbenici u smanjenju rizika i izgradnji otporne zajednice. Kroz ovaj priručnik, želimo naglasiti važnost kontinuirane edukacije o potresima i požarima. Informirana javnost može pravovremeno reagirati, prepoznati opasnosti i poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se smanjili rizici. Pozivamo vas da podijelite ove informacije sa svojim obiteljima, prijateljima i zajednicom kako bismo svi zajedno postali bolje pripremljeni i otporni na potrese i požare, sa što manje nanesene štete.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj

Ponašanje i djelovanje uslijed potresa.....	6
Zašto se potresi događaju?	6
Rizici i opasnosti koje potres može izazvati.....	7
Mjere opreza prije, za vrijeme i nakon potresa.....	8
Sigurna mjesta (zone) u slučaju potresa i kako se ponašati u njima	10
Prva pomoć i postupanje s ozlijeđenima u slučaju potresa i evakuacije	12
Ponašanje i djelovanje uslijed požara.....	14
Zašto požari nastaju?	14
Rizici i opasnosti koje požar može izazvati.....	16
Prevenција požara i mjere opreza u svakodnevnom životu	17
Postupanje u slučaju požara - evakuacija i spašavanje života	19
Korištenje protupožarnih aparata i osnovne vještine gašenja manjih požara	21
Kontakti i dodatni izvori informacija	23
Popis važnih kontakata za hitne slučajeve	23
Preporuke za dodatne izvore informacija i edukacije o potresima i požarima	24
Završna riječ	25

Ponašanje i djelovanje uslijed potresa

Zašto se potresi događaju?

Potresi su prirodne katastrofe koje se događaju kada se Zemljina kora nepredvidivo pomiče. Zemljina kora je sastavljena od velikih ploča, nazvanih tektoničke ploče, koje plutaju na tekućem sloju magme ispod njih. Kada se ove ploče sudaraju, klize jedna uz drugu ili se odvajaju, dolazi do nakupljanja ogromnih količina energije. Kada napetost nakupljena između ploča postane prevelika, energija se oslobađa u obliku potresa. Potresi se mogu dogoditi na različitim dubinama ispod površine Zemlje i mogu biti različite jačine. Jačina potresa se mjeri na Richterovoj ljestvici, koja pruža informacije o energiji koja se oslobađa tijekom potresa.

Potresi mogu izazvati različite efekte i opasnosti. Uzrokuju podrhtavanje tla, koje može uzrokovati urušavanje zgrada, pukotine u tlu i oštećenje infrastrukture. Pored toga, potresi mogu uzrokovati i klizišta, poplave, požare, a u priobalju i *tsunami* valove. Važno je biti svjestan znakova koji mogu ukazivati na mogući potres. To uključuje podrhtavanje tla, zvukove tutnjanja ili podrhtavanje objekata u okolini. Ako primijetite ove znakove, važno je brzo djelovati.

U sljedećim poglavljima ovog priručnika, pružit ćemo smjernice o tome kako se pripremiti prije potresa, kako se ponašati tijekom potresa i koje mjere opreza treba poduzeti nakon potresa. Ove informacije će Vam pomoći da smanjite rizik od ozljeda i bolje se nosite s potencijalnim opasnostima koje potres može izazvati.

Rizici i opasnosti koje potres može izazvati

Potresi su iznimno opasni prirodni događaji koji mogu imati ozbiljne posljedice po ljude i okolinu. Razumijevanje rizika i opasnosti koje potres može izazvati ključno je za pripremu i sigurno ponašanje u tim situacijama.

Jedan od glavnih rizika potresa je strukturalno oštećenje zgrada i infrastrukture. Intenzitet potresa može uzrokovati urušavanje zgrada, padanje zidova i dimnjaka te oštećenje mostova i cesta. Stoga je važno provesti procjenu sigurnosti zgrada i osigurati da su ispunjeni odgovarajući građevinski standardi kako bi se smanjila opasnost od ozljeda.

Drugi rizik su klizišta i odroni kamenja. Potresi mogu uzrokovati destabilizaciju tla, što dovodi do klizišta i pomicanja tla na padinama. Ovo može predstavljati opasnost za ljude koji se nalaze u blizini brdovitih područja. Potrebno je biti svjestan takvih opasnosti i, gdje je to moguće, izbjegavati boravak u tim područjima tijekom ili neposredno nakon potresa.

Potresi također mogu uzrokovati lomljenje cjevovoda, što dovodi do curenja plina i vode. Takva curenja mogu predstavljati rizik od eksplozija, požara i poplava. Važno je znati kako zatvoriti glavne izvore plina i vode u slučaju curenja i biti svjestan mjera predostrožnosti prilikom rukovanja tim tvarima.

Dodatni rizik potresa su panika i masovno ponašanje. Ljudi su podložni panici u hitnim situacijama, ali važno je pokušati ostati smiren i slijediti upute stručnjaka za sigurnost i javnih službi. Panika može dovesti do nesreća i ozljeda, stoga je važno educirati ljude o pravilnom ponašanju i reakcijama u slučaju potresa te pratiti upute stručnih osoba.

Mjere opreza prije, za vrijeme i nakon potresa

Mjere opreza prije, za vrijeme i nakon potresa igraju ključnu ulogu u osiguravanju sigurnosti i smanjenju rizika od ozljeda i štete. Navedene smjernice pružaju detaljnije upute kako se pripremiti i kako se ponašati tijekom i nakon potresa:

Prije potresa:

- Provjerite strukturalnu sigurnost: Ako živite u starijoj zgradi, konzultirajte stručnjaka za provjeru sigurnosti zgrade. Ukoliko postoji potreba, poduzmite korake za ojačanje zgrade kako bi izdržala potres.
- Osigurajte svoj dom: Identificirajte potencijalno opasne predmete u vašem domu poput teških slika, ormara ili elektroničkih uređaja. Osigurajte ih tako da ih pričvrstite na zidove ili police kako bi se spriječilo njihovo padanje tijekom potresa.
- Izradite plan evakuacije: Napravite plan evakuacije za svoju obitelj i dom. Identificirajte sigurne izlaze iz kuće, kao i sigurna mjesta izvan kuće, poput otvorenih prostora. Dogovorite se o sastanku na sigurnom mjestu nakon evakuacije.
- Pripremite hitnu opremu: Napravite osnovni set za hitne slučajeve koji uključuje hranu, vodu, svjetiljke, baterije, deku i prvu pomoć. Također, provjeravajte redovito stanje i trajnost tih zaliha.

Za vrijeme potresa:

- Ostanite smireni: Ostanite smireni i pokušajte se skloniti na sigurno mjesto. Ako se nalazite u zatvorenom prostoru, spustite se ispod čvrstog komada namještaja, poput stola, i držite se za njega kako biste se zaštitili od padajućih predmeta.
- Izbjegavajte prozore i zidove: Ostanite podalje od prozora, staklenih površina i zidova tijekom potresa. Oni mogu pucati ili se urušiti. Izbjegavajte korištenje liftova i stepenica tijekom potresa.
- Ne paničarite: Pokušajte ostati smireni i ne paničariti. Ako je moguće, pomognite drugima koji su u blizini. Slijedite upute i smjernice odgovornih osoba i javnih službi.

Nakon potresa:

- Isključite opasne izvore: Ako primijetite curenje plina, izbjegavajte paljenje bilo kakvog otvorenog plamena ili električnih uređaja. Isključite glavni izvor plina, vode i električne energije ako postoji sumnja na curenje ili oštećenje kako bi suzbili daljnju štetu.
- Procijenite štetu: Nakon potresa, pažljivo procijenite štetu u svom domu. Ako primijetite ozbiljna strukturna oštećenja, napustite zgradu i sačekajte procjenu stručnjaka prije povratka.
- Ostanite informirani: Slušajte radio postaje ili pratite službene informacije putem mobilnih aplikacija ili interneta kako biste dobili najnovije informacije i smjernice od javnih službi i civilne zaštite. Obratite pozornost na potencijalne naknadne potrese i dodatne opasnosti.

Sigurna mjesta (zone) u slučaju potresa i kako se ponašati u njima

Sigurna mjesta (zone) su ključni prostori zaštite tijekom potresa. To su područja koja su sigurnija od ostalih prostora u vašem domu ili okolini, te služe za boravak u sigurnom prostoru i koordinaciju daljnjih aktivnosti. Preporučuju se smjernice o sigurnim mjestima i kako se ponašati u njima tijekom potresa:

Unutarnje prostorije:

- Identificirajte unutarnje prostorije koje su sigurne za sklonište tijekom potresa, kao što su prostor ispod čvrstog komada namještaja poput stola, kreveta ili šanka.
- Ako se nalazite u zgradi s više katova, izbjegavajte korištenje liftova tijekom potresa i koristite stepenice umjesto toga.
- Držite se podalje od prozora, staklenih površina i teških predmeta koji bi mogli pasti na vas.

Vanjski prostori:

- Ako se nalazite na otvorenom prostoru, udaljite se od zgrada, stupova, mostova i drugih struktura koje bi mogle biti nestabilne i predstavljati opasnost.
- Izbjegavajte boravak u blizini visokih zgrada, nadvožnjaka, električnih vodova i drveća koje bi moglo pasti tijekom potresa.
- Pažljivo se usmjerite prema evakuacijskim zonama ukoliko je boravak u okruženju Vašeg doma opasan.

Javne zgrade i objekti:

- Ako se nalazite u javnim zgradama poput škola, bolnica ili trgovačkih centara, slijedite upute odgovornih osoba i slijedite postupke evakuacije.
- Ako je moguće, sklonite se ispod čvrstih komada namještaja ili pronađite mjesta za sklonište prema uputama osoblja objekta.

Automobil:

- Ako se nalazite u vozilu tijekom potresa, zaustavite se na sigurnom mjestu dalje od nadvožnjaka, mostova, električnih stupova i zgrada. Izbjegavajte parkiranje ispod nadvožnjaka ili mostova.
- Ostanite unutar vozila i držite se dalje od staklenih površina.

Važno je da se pridržavate uputa i smjernica odgovornih osoba te da ostanete smireni tijekom potresa. Uvijek se pridržavajte lokalnih protokola i smjernica za sigurnost. Nastojte educirati sebe i druge o sigurnim mjestima u Vašem području kako biste bili što pripremljeniji u slučaju potresa.

Prva pomoć i postupanje s ozlijeđenima u slučaju potresa i evakuacije

Potresi mogu uzrokovati ozljede i hitnu potrebu za pružanjem prve pomoći. Važno je biti pripremljen i znati osnovne korake u pružanju prve pomoći tijekom potresa i evakuacije. Nekoliko savjeta može pomoći:

Ostanite smireni:

- Ostanite smireni i pokušajte zadržati prisebnost uma. Pružite podršku drugima koji su uznemireni ili ozlijeđeni.
- Ako ste sami ozlijeđeni, pokušajte pružiti prvu pomoć sebi koliko je to moguće, a zatim potražite pomoć drugih.

Pružanje prve pomoći:

- Ako primijetite ozlijeđene osobe, prvo provjerite njihovo disanje i svijest. Ako je osoba bez svijesti ili ne diše, odmah pozovite hitnu pomoć i započnite s postupkom oživljavanja prateći upute hitne službe preko telefona.
- Za manje ozljede poput ogrebotina, posjekotina ili manjih prijeloma, koristite paket prve pomoć koji sadrži zavoje, sterilne obloge i ljepljive trake.
- Ako primijetite ozbiljne ozljede poput teških krvarenja, prijeloma kostiju ili ozljeda glave, nemojte pomicati ozlijeđenu osobu ako to nije nužno. Pričekajte dolazak hitne pomoći i uputite ih na ozlijeđenu osobu.

Evakuacija:

- Ako je potrebna evakuacija, pružanje prve pomoći treba biti prioritet. Pokušajte pružiti prvu pomoć ozlijeđenima prije nego što se premjestite na sigurno mjesto.
- Ako osoba ima ozbiljne ozljede kralježnice ili vrata, nemojte je pomicati dok ne stigne stručna medicinska pomoć. Pokušajte im pružiti podršku i smiriti ih dok čekate pomoć.

Važno je napomenuti da je prva pomoć složen postupak, stoga je preporučljivo proći osnovnu obuku prve pomoći kako biste stekli potrebne vještine i znanja. Uvijek pozovite hitnu pomoć ako je ozljeda ozbiljna ili zahtijeva stručnu medicinsku pomoć.

Ponašanje i djelovanje uslijed požara

Zašto požari nastaju?

Požari su iznimno opasni događaji koji mogu u trenu uništiti imovinu, prirodu i ugroziti živote. Razumijevanje uzroka i načina nastanka požara ključno je za prevenciju i sigurno ponašanje. Potrebno je na umu imati nekoliko važnih informacija o požarima.

Požari mogu nastati iz različitih razloga, a najčešći uzroci su antropogene naravi:

- Električni kvarovi i kratki spojevi u električnim instalacijama.
- Nepažnja u korištenju otvorenog plamena, kao što su upaljači, svijeće ili upotreba plinskih aparata.
- Neispravna i loše održavana električna i plinska oprema.
- Loše izvedeni radovi na instalacijama, kao što su loše izolirane žice ili nepravilno postavljeni plinski uređaji.
- Namjerno paljenje vatre, koje može biti posljedica nepažnje, vandalizma ili namjernog čina.
- Prirodni uzroci kao što su munje ili izrazita suša i temperatura.

Kako požari najčešće nastaju:

- Požari najčešće počinju kao mali plamenovi i brzo se šire ovisno o vegetaciji ili podlozi, ali i dobu godine. Proces započinje paljenjem zapaljivog materijala koji služi kao gorivo. Kada se gorivo zagrije dovoljno visoke temperature, dolazi do paljenja. Tada se oslobađaju plinovi i iskre koje podržavaju daljnje širenje požara.
- Požari se mogu brzo širiti ako imaju dovoljno kisika i goriva. U zatvorenim prostorima, dim može ograničiti količinu dostupnog kisika i usporiti širenje

požara. Međutim, u otvorenim prostorima, vjetar može potpirivati požar i omogućiti mu brže širenje.

Požari predstavljaju brojne opasnosti i rizike, uključujući:

- Opasnost od gušenja dimom i trovanja plinovima.
- Rizik od opekline i drugih ozljeda uzrokovanih izravnim kontaktom s vatrom.
- Mogućnost brzog širenja požara i uništavanja imovine.
- Opasnost od urušavanja građevinskih konstrukcija i struktura.
- Mogućnost širenja požara na susjedne objekte i prijetnja široj zajednici.

Uvijek je važno biti svjestan opasnosti od požara i poduzimati preventivne mjere kako bi se smanjio rizik od izbijanja požara.

Rizici i opasnosti koje požar može izazvati

Požari predstavljaju ozbiljne rizike i opasnosti koje mogu imati negativne posljedice na ljude, imovinu i okoliš. Razumijevanje tih rizika ključno je za poduzimanje preventivnih mjera i pravilno postupanje u slučaju požara. U nastavku je prikazano nekoliko važnih informacija o rizicima i opasnostima koje požar može izazvati:

- Teške ozljede i smrtni slučajevi - Požari mogu dovesti do gubitka ljudskih života i uzrokovati ozbiljne ozljede. Izravni kontakt s vatrom može izazvati opekline, dok udisanje dima može izazvati gušenje i trovanje. Brzo širenje požara također može ometati evakuaciju i izazvati paniku, što dodatno povećava rizik od ozljeda.
- Uništavanje imovine - Požari mogu uzrokovati ozbiljno uništavanje imovine, uključujući domove, poslovne zgrade, vozila i druge objekte. Vatra može izgorjeti građevinske materijale, kao što su drvo, plastika i tkanine, te uzrokovati velike materijalne štete.
- Ekološke posljedice - Požari mogu imati dugotrajne ekološke posljedice na okoliš. Gubitak vegetacije i šuma može uzrokovati eroziju tla, poremećaj prirodnih staništa i smanjenje bioraznolikosti. Također, izgaranje materijala može otpuštati štetne tvari u zrak, uključujući otrovne plinove i čestice, što može negativno utjecati na kvalitetu zraka i zdravlje ljudi.
- Širenje požara - Požari se mogu brzo širiti i prelaziti na susjedne objekte. Vjetar može potpirivati požar i omogućiti mu brže širenje. Vatrogasci se suočavaju s izazovima u suzbijanju požara, posebno ako su požari izvan kontrole i imaju veliki intenzitet.
- Posljedice po gospodarstvo i zajednicu - Požari mogu imati ozbiljne posljedice na lokalnu zajednicu i gospodarstvo. Gubitak domova, poslovnih objekata i infrastrukture može uzrokovati socijalnu i ekonomsku nestabilnost. Obnova nakon požara također može zahtijevati značajna financijska sredstva i resurse.

Važno je poduzeti preventivne mjere kako bi se smanjio rizik od izbijanja požara i pravilno postupati u slučaju požara. Redovito održavanje električnih instalacija, opremanje objekata s protupožarnim sustavima, educiranje ljudi o

sigurnom ponašanju i evakuaciji te podrška vatrogasnim službama ključni su koraci u smanjenju rizika i minimiziranju posljedica požara.

Prevenција požara i mjere opreza u svakodnevnom životu

Prevenција požara je ključna za smanjenje rizika od izbijanja požara i očuvanje sigurnosti. Svakodnevne mjere opreza mogu značajno doprinijeti sprječavanju požara u Vašem domu i okolini. Evo nekoliko važnih smjernica o prevenciji požara i mjerama opreza koje se mogu poduzeti u svakodnevnom životu:

Kućna električna instalacija:

- Redovito provjeravajte stanje električnih instalacija u svom domu. Oštećeni kabeći, preopterećene utičnice i pretrpani produžni kablovi mogu biti izvor požara. Popravite ili zamijenite oštećene dijelove odmah.
- Izbjegavajte preopterećivanje utičnica. Nemojte priključivati previše električnih uređaja na jednu utičnicu.
- Isključite električne uređaje kada ih ne koristite i noću prije spavanja. Nemojte ostavljati uređaje uključene bez nadzora.

Kućanski aparati:

- Redovito provjeravajte stanje i ispravnost kućanskih aparata poput štednjaka, pećnica, perilica rublja i sušilica. Održavajte ih prema uputama proizvođača i servisirajte redovito.
- Nemojte ostavljati kućanske aparate, poput pećnice ili glačala, bez nadzora dok su uključeni.

Otvoreni plamen i grijanje:

- Budite oprezni s otvorenim plamenom, kao što su svijeće, upaljači ili plinski plamenici. Držite ih pod nadzorom i izvan dohvata djece.
- Ako koristite peć na drva ili kamin, redovito održavajte dimnjak i koristite sigurne metode paljenja i gašenja vatre.

- Provjerite ispravnost i sigurnost plinskih instalacija, uključujući plinske boce i cijevi. Ako primijetite miris plina, odmah izađite iz prostorije i pozovite nadležne službe.

Pušenje:

- Ako pušite, uvijek budite oprezni s opušcima i pepelom. Nemojte ostavljati upaljene cigarete bez nadzora. Potpuno ugasite cigarete prije odlaganja.
- Izbjegavajte pušenje u prostorijama s lako zapaljivim materijalima poput plahti ili zavjesa.

Detektori dima i protupožarni aparati:

- Instalirajte detektore dima u svim prostorijama vašeg doma, posebno u blizini spavaćih soba. Redovito provjeravajte baterije i održavajte ih ispravnima.
- Opremite svoj dom protupožarnim aparatima koji su dostupni i lako pristupačni. Naučite kako ih pravilno koristiti i redovito provjeravajte ispravnost.

Obrazovanje i edukacija:

- Edukacija o požarnoj sigurnosti je ključna. Informirajte se o pravilnom postupanju u slučaju požara, kao i gašenju manjih požara.
- Učite djecu o sigurnosti i opasnostima požara. Naučite ih kako pravilno koristiti vatru, što učiniti u slučaju požara i kako pozvati hitne službe.

Pravilna prevencija i mjere opreza ključne su u smanjenju rizika od požara. Uvijek budite svjesni potencijalnih opasnosti i poduzimajte odgovarajuće korake kako biste osigurali siguran dom.

Postupanje u slučaju požara - evakuacija i spašavanje života

Postupanje u slučaju požara je ključno za sigurnost svih prisutnih. U slučaju izbijanja požara, važno je brzo i organizirano djelovati kako biste osigurali vlastitu sigurnost i sigurnost drugih ljudi. U nastavku je prikazano nekoliko smjernica o postupanju u slučaju požara, evakuaciji i spašavanju života.

Otkrivanje požara:

- Ako primijetite dim, vidite vatru ili čujete alarm za požar, odmah reagirajte. Brza reakcija je ključna za sprječavanje širenja požara i spašavanje života.
- Ako je prisutan dim, spustite se do poda jer je tamo najmanja količina dima. To vam omogućuje da bolje dišete i vidite te osigurava nastavak reakcije ukoliko je situacija vrlo kritična.

Upoznavanje s prostorom:

- Važno je unaprijed poznavati prostor u kojem se nalazite, posebno putove izlaza i alternativne rute. Imajte na umu gdje se nalaze vatrogasni aparati i prva pomoć.
- Obavezno znajte gdje su izlazi i kako pravilno koristiti stepenice i izlazna vrata u slučajevima evakuacije. Slijedite oznake za izlaz i putokaze koji vode prema sigurnom mjestu.

Evakuacija:

- Ukoliko je potrebna evakuacija, upotrijebite najbliži i najsigurniji izlaz. Nemojte koristiti liftove.
- Ako su vrata prepreka, provjerite ima li dima izvan prostorije. Ako ima dima, držite vrata zatvorenima i tražite alternativne izlaze.

- Ako je prostorija ispunjena dimom, pokušajte zatvoriti vrata i pomoću mokre tkanine zatvorite pukotine ispod vrata kako bi spriječili ulazak dima. Pozovite pomoć i obavijestite druge o svojoj lokaciji.

Spašavanje života:

- Ako primijetite da je netko ozlijeđen ili nije u mogućnosti samostalno evakuirati prostor, odmah obavijestite nadležne službe i pokušajte im pružiti pomoć koliko je to sigurno.
- Kada spašavate druge osobe, pokušajte ih iznijeti na sigurno mjesto. Ako ne možete sigurno iznijeti osobu, ostavite je u prostoriji i hitno obavijestite vatrogasce o njihovoj prisutnosti.
- Osobe smanjene pokretljivosti ili osobe s posebnim potrebama trebaju imati poseban plan evakuacije i obavijestiti druge o svojim potrebama.

Nakon evakuacije:

- Kada se evakuirate na sigurno mjesto, ostanite tamo i pričekajte daljnje upute. Ne vraćajte se u zgradu dok nadležne službe ne objave da je sigurno.
- Ako ste ozlijeđeni, potražite medicinsku pomoć što je prije moguće. Ukoliko imate informacije o drugim osobama koje se možda nisu evakuirale ili su ozlijeđene, odmah obavijestite hitne službe.

Važno je redovito provoditi vježbe evakuacije kako biste bili pripremljeni i umanjili paniku u slučaju stvarne situacije. Također, surađujte s lokalnim vatrogasnim službama i slijedite njihove smjernice.

Korištenje protupožarnih aparata i osnovne vještine gašenja manjih požara

Znanje korištenja vatrogasnih aparata je nužno kako bi se osigurala pravovremena reakcija u slučaju opasnosti. Upoznajte se s vrstama protupožarnih aparata koji su vam dostupni u Vašem domu, stambenoj zgradi ili radnom okruženju. Najčešći su prah i CO₂ aparati. Pročitajte upute za korištenje i provjerite jesu li aparati ispravno održavani i servisirani. Redovito provjeravajte datume isteka i zamijenite istekle aparate. Obavijestite se o lokalnim propisima i preporukama za postavljanje protupožarnih aparata na vidljivim i dostupnim mjestima.

Kada se suočite s požarom, sjetite se **četiri osnovna koraka za baratanje protupožarnim aparatom:**

- Pritisnite gumb za otpuštanje bravice na aparatu kako biste oslobodili mlaznicu.
- Usmerite mlaznicu prema osnovi požara, a ne prema plamenim vrhovima.
- Pritisnite ručicu za ispuštanje sredstva za gašenje, krećući se prema naprijed dok prekrivate požar s obje strane.
- Povucite mlaznicu lijevo-desno i gore-dolje, obuhvaćajući požar i gasite ga potpuno.

Sigurnosne mjere:

- Prije nego što krenete s gašenjem požara, uvijek razmislite o vlastitoj sigurnosti i procijenite rizike. Ako je požar prevelik ili se brzo širi, odmah napustite prostoriju i pozovite vatrogasce.
- Držite se uvijek uz vjetar kako biste izbjegli širenje dima i opasnih plinova prema sebi.
- Držite se podalje od otvorenih vrata i prozora kako biste izbjegli udarce plamena ili širenje požara.

Nakon gašenja požara:

- Iako ste uspješno ugasili požar, uvijek budite oprezni jer se požar može ponovno aktivirati. Pripazite na preostale žarišne točke i držite se na sigurnoj udaljenosti.
- Obavijestite vatrogasce o požaru, čak i ako ste ga sami uspjeli ugasiti.
- Nemojte ostavljati prostoriju dok se potpuno ne uvjerite da je požar ugašen i da nema rizika od ponovnog izbijanja. Otvorite sve prozore.

Važno je naglasiti da se ove vještine odnose samo na gašenje manjih požara. U slučaju većih požara ili ako niste sigurni u svoje sposobnosti, uvijek pozovite vatrogasce i evakuirajte prostor.

Kontakti i dodatni izvori informacija

Popis važnih kontakata za hitne slučajeve

U slučaju hitnih situacija, važno je imati brz pristup pravim kontaktima kako biste dobili pomoć i podršku. U nastavku je popis važnih kontakata za hitne slučajeve koji uključuje hitnu pomoć, vatrogasce, policiju i lokalne kontakte:

Hitni brojevi:

112 - pomoć u opasnosti

192 - policija

193 - vatrogasci

194 - hitna pomoć

Lokalni brojevi:

099/589-8110 - Civilna zaštita Grada Petrinje

044/515-222 - Gradska uprava

044/527-440 - Komunalac d.o.o.

044/527-450 - Privreda d.o.o.

098/460-926 - Gradsko društvo Crvenog križa Petrinja

Ovi kontakti su važni za brzu reakciju i koordinaciju u slučaju hitnih situacija. Svaki kontakt može pružiti specifičnu pomoć ili informacije o određenim situacijama.

Preporuke za dodatne izvore informacija i edukacije o potresima i požarima

Pored osnovnih informacija i smjernica koje smo prezentirali u ovom priručniku, preporučujemo dodatne izvore informacija i edukacije o potresima i požarima kako biste proširili svoje znanje i bili još bolje pripremljeni. Dodatne informacije možete dobiti na web stranicama institucija:

- Ravnateljstvo civilne zaštite - <https://civilna-zastita.gov.hr/>
- Hrvatska vatrogasna zajednica - <https://hvz.gov.hr/>
- Hrvatski crveni križ - <https://www.hck.hr/>
- Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije - <https://www.zzjz-sk.hr/>
- Web stranice drugih relevantnih javnih ustanova i službi

Pratite obavijesti o radionicama, predavanjima i edukacijskim događajima koji se organiziraju u Petrinji ili okolnim područjima. Ove aktivnosti mogu pružiti priliku za učenje dodatnih vještina, razmjenu iskustava i upoznavanje s lokalnim stručnjacima.

Također, Internet pruža brojne online resurse i platforme posvećene sigurnosti, prevenciji požara i potresa. Tražite relevantne web stranice, blogove, videozapise i društvene medije koji nude korisne informacije i savjete.

Važno je redovito pratiti nove informacije, pratiti najnovija istraživanja i biti u toku s lokalnim inicijativama vezanim za sigurnost od potresa i požara. Kontinuirana edukacija i informiranje ključni su u održavanju visoke razine svijesti o sigurnosti.

Završna riječ

U završnoj riječi ovog Priručnika, želimo izraziti iskrenu zahvalnost svima koji su sudjelovali u projektu "Zajedno za Petrinju". Ova inicijativa ne bi bila moguća bez podrške organizacija civilnog društva, lokalnih vlasti, volontera i svih pojedinaca koji su doprinijeli svjesnosti o sigurnosti i izgradnji otporne lokalne zajednice.

Naš cilj je bio pozitivno utjecati na kvalitetu života u Petrinji, povećati socijalizaciju, integrirati starije osobe u društvo i promicati socijalnu interakciju među različitim skupinama ljudi. Projekt "Zajedno za Petrinju" bio je značajan korak prema ostvarenju tih ciljeva, ali to je samo početak. Kontinuirano djelovanje i podrška zajednice su ključni za održavanje pozitivnih promjena i razvoj otporne zajednice.

Sigurnost je temeljni aspekt našeg života, a znanje i svijest o pravilnom ponašanju u slučaju potresa i požara su neophodni. Kroz ovaj Priručnik, nadamo se da smo vam pružili korisne smjernice, informacije i vještine koje će vam pomoći u zaštiti sebe, vaših obitelji i zajednice. Potičemo Vas da podijelite ove informacije s drugima i potaknete svijest o sigurnosti.

Neka ovaj Priručnik bude vaš vodič i podsjetnik na važnost sigurnosti i pravilno djelovanja u slučaju opasne situacije. Neka Vas potakne na daljnje učenje, pripremu i suradnju kako bismo stvorili sigurniju i otporniju lokalnu zajednicu.

Hvala vam na Vašem sudjelovanju i podršci. Budimo zajedno u jačanju sigurnosti, solidarnosti i otpornosti u Petrinji.

